Het bestuderen van voorschriften geleverd buiten het arts-patiëntencontact

Haio: VAN PUYMBROECK Lorijn , U.G.
Promotor: AVONTS Dirk
Praktijkopleider: LEBRUN Michel

Context: In de gemiddelde huisartsenpraktijk worden geregeld voorschriften gevraagd zonder consultatie bij de arts. Gezien dit tussen het andere werk door gebeurt, is er vaak onvoldoende tijd om het medisch dossier van de patiënt volledig na te zien. Hierdoor kunnen medicatiegerelateerde problemen en misbruik van medicatie onvoldoende opgespoord worden. Anderzijds verstoren deze aanvragen de praktijkorganisatie en de effici?ntie in de huisartsenpraktijk.

Onderzoeksvraag: De bedoeling van deze masterproef is een antwoord te krijgen op volgende vragen: Hebben patiënten in de huisartsenpraktijk die om herhaalvoorschriften vragen zonder consultatie minder ziekte- controle dan patiënten die enkel op consult hun voorschriften krijgen? Welke medicatie vragen de patiënten? Wat zijn hun redenen om niet op consultatie te komen? Wat zijn de mogelijke interventies om het aantal voorschriften zonder arts- patiënten contact in de huisartsenpraktijk te minderen?

Methode: Via een literatuurstudie werden de omvang van dit probleem en de mogelijke oplossingen ervoor internationaal bekeken. Hierop gebaseerd werd een kwaliteitsverbeterend praktijkproject ontworpen. Gedurende 24 werkdagen werden alle patiënten geregistreerd die een voorschrift vroegen buiten de consultatie. Aan deze patiënten werd gevraagd een vragenlijst te beantwoorden met als doel een ideë te krijgen van hun redenen om niet op consultatie te komen en na te gaan of ze openstonden voor mogelijke interventies. Na analyse van deze resultaten werd een interventie opgesteld. De artsen werd gevraagd om reeds een volgende controleconsult met de patiënt af te spreken, die datum liefst ook vast te leggen en te maken dat er voldoende medicatie werd voorgeschreven tot dan. Voor de patiënten kwam er een duidelijke boodschap in de wachtzaal en op de website met een protocol voor het aanvragen van voorschriften. Na de interventie gebeurde een nameting om het effect ervan te evalueren.

Resultaten: 53 patiënten vroegen een voorschrift zonder arts- patiëntencontact tijdens de registratieperiode en 22 van hen beantwoordden de vragenlijst. Medicatie voor het cardiovasculair stelsel werd het meest aangevraagd (22,3% van de voorschriften), gevolgd door medicatie voor het zenuwstelsel (18%). De twee voornaamste redenen om niet op consultatie te komen, waren dat de patiënt nog recent bij de arts geweest was maar dat de medicatie op was, en dat de patiënt een consultatie niet nuttig vindt als hij/zij niet ziek is. In deze praktijk werden patiënten die voorschriften vroegen zonder een consultatie niet minder goed opgevolgd, integendeel, zij kwamen gemiddeld 5x/jaar bij de arts en van de meerderheid was hun laatste consultatie minder dan drie maand geleden. Het aantal voorschriften zonder consultatie daalde na de interventie met 25%. Dit resultaat kan men moeilijk interpreteren gezien de methodologische beperkingen van dit onderzoek.

Conclusie: Herhaalvoorschriften die gevraagd worden zonder consultatie vormen internationaal een probleem in de huisartsenpraktijk. In andere landen poogt men de apotheker in te schakelen voor de opvolging van chronisch medicatiegebruik en voor de verlenging van herhaalvoorschriften na toestemming van de arts. In België zou dit mogelijks ook een oplossing kunnen bieden voor ons probleem. Het project Recip-e, dat vanaf 2014 elektronisch voorschrijven mogelijk zal maken, is alvast een eerste stap in de goede richting. Zolang er nog geen definitieve oplossing bestaat voor

dit probleem, is het belangrijk in elke huisartsenpraktijk een duidelijk protocol op te stellen om de praktijkwerking zo effici?nt mogelijk te laten verlopen.